

Czwartek, 10 czerwca 2021 r.

P9_TA(2021)0296

Wspieranie równouprawnienia płci w kształceniu i pracy zawodowej w dziedzinie nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii i matematyki (STEM)**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 czerwca 2021 r. w sprawie wspierania równouprawnienia płci w kształceniu i pracy zawodowej w dziedzinie nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii i matematyki (STEM) (2019/2164(INI))**

(2022/C 67/18)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 2 i art. 3 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej oraz art. 8 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 23 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 10 czerwca 2016 r. pt. „Nowy europejski program na rzecz umiejętności – Wspólne działania na rzecz wzmocnienia kapitału ludzkiego, zwiększania szans na zatrudnienie i konkurencyjności” (COM(2016)0381),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 5 marca 2020 r. zatytułowany „Unia równości: Strategia na rzecz równości płci 2020–2025” (COM(2020)0152),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 1 lipca 2020 r. zatytułowany „Europejski program na rzecz umiejętności służący zrównoważonej konkurencyjności, sprawiedliwości społecznej i odporności” (COM(2020)0274),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 30 września 2020 r. zatytułowany „Plan działania w dziedzinie edukacji cyfrowej na lata 2021–2027 – Nowe podejście do kształcenia i szkolenia w epoce cyfrowej (COM(2020)0624),
- uwzględniając sprawozdanie Europejskiego Instytutu ds. Równości Kobiet i Mężczyzn z 10 sierpnia 2017 r. pt. „Economic Benefits of Gender Equality in the European Union: How gender equality in STEM education leads to economic growth” [Korzyści gospodarcze z równouprawnienia płci w UE – jak równouprawnienie płci w edukacji z zakresu nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii i matematyki (STEM) prowadzi do wzrostu gospodarczego],
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 września 2015 r. w sprawie kobiet pracujących zawodowo w dziedzinie nauki i na uniwersytetach oraz problemu szklanego sufitu ⁽¹⁾,
- uwzględniając strategiczne ramy europejskiej współpracy politycznej w dziedzinie kształcenia i szkolenia (ET 2020),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 8 października 2015 r. w sprawie stosowania dyrektywy 2006/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie wprowadzenia w życie zasady równości szans oraz równego traktowania kobiet i mężczyzn w dziedzinie zatrudnienia i pracy ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 28 kwietnia 2016 r. w sprawie równości płci i wzmocnienia pozycji kobiet w erze cyfrowej ⁽³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 kwietnia 2018 r. w sprawie wzmocnienia pozycji kobiet i dziewcząt dzięki sektorowi cyfrowemu ⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 21 stycznia 2021 r. w sprawie zniwelowania przepaści cyfrowej między kobietami a mężczyznami: udział kobiet w gospodarce cyfrowej ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. C 316 z 22.9.2017, s. 173.

⁽²⁾ Dz.U. C 349 z 17.10.2017, s. 56.

⁽³⁾ Dz.U. C 66 z 21.2.2018, s. 44.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 390 z 18.11.2019, s. 28.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2021)0026.

Czwartek, 10 czerwca 2021 r.

- uwzględniając konkluzje Rady z 6 grudnia 2018 r. w sprawie równouprawnienia płci, młodzieży i cyfryzacji,
 - uwzględniając badanie pt. „Education and employment of women in science, technology and the digital economy, including AI and its influence on gender equality” [Edukacja i zatrudnienie kobiet w nauce, technologii i gospodarce cyfrowej, w tym w dziedzinie SI, oraz ich wpływ na równość płci] opublikowane 15 kwietnia 2020 r. przez Dyрекcję Generalną ds. Polityki Wewnętrznej⁽⁶⁾,
 - uwzględniając badanie pt. „Women in the digital age” [Kobiety w erze cyfrowej]⁽⁷⁾,
 - uwzględniając ustanowiony przez Organizację Narodów Zjednoczonych Międzynarodowy Dzień Kobiet i Dziewcząt w Nauce, przypadający 11 lutego każdego roku, mający na celu promowanie pełnego i równego dostępu kobiet i dziewcząt do nauki oraz ich uczestnictwa w nauce, a ponadto równouprawnienie płci oraz wzmocnienie pozycji kobiet i dziewcząt,
 - uwzględniając Agendę na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, która weszła w życie w 2016 r., a zwłaszcza cel zrównoważonego rozwoju nr 5 dotyczący równouprawnienia płci,
 - uwzględniając tabelę wyników „Kobiety w sektorze cyfrowym” opracowaną przez Komisję w 2020 r.,
 - uwzględniając sprawozdanie Europejskiego Instytutu ds. Równości Kobiet i Mężczyzn dotyczące wskaźnika równouprawnienia płci w 2020 r.,
 - uwzględniając Konwencję ONZ w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet przyjętą w 1979 r., w szczególności jej art. 11,
 - uwzględniając art. 54 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia (A9-0163/2021),
- A. mając na uwadze, że równouprawnienie płci stanowi podstawową wartość i główny cel UE, a także podstawowy warunek pełnego korzystania przez kobiety i dziewczęta z praw człowieka, co ma zasadnicze znaczenie dla wzmocnienia ich pozycji, rozwoju ich pełnego potencjału oraz stworzenia zrównoważonego i integracyjnego społeczeństwa; mając na uwadze, że dyskryminacja kobiet związana z płcią, stereotypami i nierównościami, w połączeniu z dyskryminacją krzyżową, ma ogromne szkodliwe skutki społeczne i gospodarcze, w tym zmniejszenie potencjalnych korzyści dla sektora publicznego i przedsiębiorstw w dziedzinie badań naukowych i innowacji oraz ogólnego rozwoju gospodarczego; mając na uwadze, że zwiększenie widoczności kobiet w dziedzinach STEM i ich wkładu zawodowego może prowadzić do powstawania godnych naśladowania wzorów osiągnięcia sukcesu i w rezultacie do większego włączenia kobiet, a oprócz tego do pobudzania transformacji i innowacji w naszych społeczeństwach z korzyścią dla wszystkich obywateli; mając na uwadze, że eliminacja starych wzorców przyczyni się do równouprawnienia płci; mając na uwadze, że kobiety mogą odgrywać zasadniczą rolę pod względem uzupełniania braków na rynku pracy w UE;
- B. mając na uwadze, że UE boryka się z nieporównywalnym niedoborem kobiet pracujących i uczących się w dziedzinach STEM, zwłaszcza biorąc pod uwagę, że kobiety stanowią 52 % populacji europejskiej oraz 57,7 % absolwentów szkół wyższych w UE⁽⁸⁾, a tylko 2 na 5 naukowców lub inżynierów to kobiety⁽⁹⁾; przypomina, że w Europie kobiety są niedostatecznie reprezentowane w sektorze cyfrowym na wszystkich poziomach – od studentów (32 % na poziomie licencjackim, magisterskim lub równoważnym) po najwyższe stanowiska akademickie (15 %) w większości dziedzin związanych z nauką, inżynierią i zarządzaniem oraz na wyższych poziomach hierarchii, nawet w sektorach, w których stanowią większość, np. w edukacji; mając na uwadze, że już na etapie edukacji stereotypy płciowe stanowią poważną przeszkodę dla równości między uczniami i studentami płci męskiej i żeńskiej oraz dodatkowo pogłębiają lukę w zatrudnieniu między kobietami a mężczyznami w sektorze STEM, co stwarza poważną barierę dla równości kobiet i mężczyzn; mając na uwadze, że największa luka dotyczy specjalistycznych umiejętności ICT i zatrudnienia w unijnym sektorze ICT, w którym kobiety zajmują jedynie 18 % stanowisk⁽¹⁰⁾, absolwentów w dziedzinach STEM, z których

⁽⁶⁾ Badanie pt. „Education and employment of women in science, technology and the digital economy, including AI and its influence on gender equality” [Edukacja i zatrudnienie kobiet w nauce, technologii i gospodarce cyfrowej, w tym w obszarze sztucznej inteligencji, i ich wpływ na równouprawnienie płci], Parlament Europejski, Dyrekcja Generalna ds. Polityki Wewnętrznej, Departament Tematyczny C – Prawa obywatelskie i sprawy konstytucyjne, 15 kwietnia 2020 r.

⁽⁷⁾ Badanie sporządzone przez Iclaves dla Dyrekcji Generalnej ds. Sieci Komunikacyjnych, Treści i Technologii, Komisja Europejska.

⁽⁸⁾ Eurostat, Statystyki dotyczące szkolnictwa wyższego, dane pobrane we wrześniu 2020 r.

⁽⁹⁾ Eurostat, Zasoby ludzkie w nauce i technologiach, średnie dane roczne za lata 2016–2020.

⁽¹⁰⁾ Komisja Europejska, tablica wyników „Kobiety w sektorze cyfrowym”, 2020 r.

Czwartek, 10 czerwca 2021 r.

jedynie 36 % to kobiety, a także sektora cyfrowego, w którym jest ponad trzykrotnie więcej mężczyzn niż kobiet; mając na uwadze, że wysoki poziom segregacji płciowej wśród studentów i absolwentów w dziedzinach STEM może prowadzić w przyszłości do segregacji płciowej w karierach związanych z tymi dziedzinami; mając na uwadze, że bardzo niewiele nastoletnich dziewcząt w państwach członkowskich UE (mniej niż 3 %) wyraża zainteresowanie pracą zawodową w obszarze ICT w wieku 30 lat ⁽¹¹⁾; mając na uwadze, że kobiety ze środowisk znajdujących się w trudnej sytuacji społeczno-ekonomicznej napotykały szczególnie duże trudności z wejściem do sektora STEM; mając na uwadze, że chociaż odnotowano pozytywną tendencję pod względem decydowania się dziewcząt na kształcenie się w dziedzinach STEM i ich zainteresowania tymi dziedzinami, odsetki pozostają niewystarczające; mając na uwadze, że stosunek chłopców i dziewcząt do STEM nie różni się na etapie szkolnictwa podstawowego, a w wielu przypadkach dziewczęta uzyskują lepsze wyniki w realizacji zadań z zakresu STEM i ICT ⁽¹²⁾; mając na uwadze, że różnice między mężczyznami a kobietami w edukacji wyższej w dziedzinach STEM nie są uzasadnione wynikami w nauce, gdyż dziewczęta i chłopcy osiągają podobny poziom w naukach przyrodniczych i matematyce w szkołach średnich; mając jednak na uwadze, że dziewczęta obawiają się, iż odniosą mniejsze sukcesy w karierze związanej ze STEM niż chłopcy, w wyniku czego kobiety mają mniejsze zaufanie do własnych umiejętności cyfrowych; mając na uwadze, że normy społeczne i oczekiwania związane z płcią dotyczące wyboru dróg kariery zawodowej, często wzmocnione przez treści pedagogiczne i programy nauczania, to główne czynniki prowadzące do segregacji płciowej w edukacji wyższej;

- C. mając na uwadze, że kobiety, które kończą studia w dziedzinach STEM, mają trudności ze znalezieniem swojego miejsca na rynku pracy w sektorze STEM oraz rzadziej niż mężczyźni wybierają zawody związane ze STEM lub pozostają w nich z powodu różnych barier, takich jak stereotypy płciowe, miejsca pracy zdominowane przez mężczyzn, dyskryminacja i uprzedzenia, świadome lub nieświadome uprzedzenia, molestowanie seksualne, niesprzyjające środowisko pracy oraz brak kobiet będących wzorem godnym naśladowania i mentorkami; mając na uwadze, że ograniczenie różnic w traktowaniu kobiet i mężczyzn w obszarach edukacji STEM może zredukować lukę kompetencyjną, podnieść poziom zatrudnienia i wydajności kobiet oraz ograniczyć segregację zawodową, co w efekcie będzie sprzyjać wzrostowi gospodarczemu dzięki zarówno wyższej wydajności, jak i większej liczbie pracowników; mając na uwadze, że zniwelowanie różnic w traktowaniu kobiet i mężczyzn w ramach karier zawodowych w STEM przyczyniłoby się do wzrostu PKB na mieszkańca UE o 2,2–3 % do 2050 r. ⁽¹³⁾; mając na uwadze, że zniwelowanie różnic w traktowaniu kobiet i mężczyzn w ramach karier zawodowych w STEM stanowiłoby krok w kierunku równouprawnienia płci i realizacji praw człowieka przysługujących kobietom i dziewczętom oraz pozytywnie wpłynęłoby na zmniejszenie luki płacowej i emerytalnej między kobietami i mężczyznami;
- D. mając na uwadze, że według badania przeprowadzonego przez Agencję Praw Podstawowych Unii Europejskiej ⁽¹⁴⁾ szacuje się, że 55 % kobiet w UE doświadczyło molestowania seksualnego po osiągnięciu wieku 15 lat, a 14 % – cyberprzemocy po osiągnięciu wieku 15 lat; mając na uwadze, że podczas pandemii COVID-19 wiele kobiet pada ofiarą nowych form cyberprzemocy, takich jak molestowanie seksualne i nękanie psychiczne w internecie; mając na uwadze, że pilnie potrzebne są środki przeciwdziałające tym nowym formom molestowania seksualnego i nękania psychicznego; mając na uwadze, że w placówkach edukacyjnych STEM, w tym w szkołach, na uczelniach i w miejscach pracy, odnotowuje się częste przypadki molestowania seksualnego, co dodatkowo wyklucza kobiety z tego sektora;
- E. mając na uwadze, że niedostateczna reprezentacja kobiet na stanowiskach pracy w nowatorskich technologiach, takich jak sztuczna inteligencja (AI), jest niepokojąca, ponieważ może mieć znaczący wpływ na projektowanie, rozwój i wdrażanie tych technologii, co przyczyni się do powielenia istniejących dyskryminacyjnych praktyk i stereotypów oraz do rozwoju „algorytmów tendencyjnych płciowo”; mając na uwadze, że przeciwdziałanie uprzedzeniom, stereotypom i nierównościom ze względu na płeć w sektorze cyfrowym jest jak dotąd niewystarczające; mając na uwadze, że we wszystkich dziedzinach technologii cyfrowej, a zwłaszcza w przypadku AI i cyberbezpieczeństwa, utrzymują się dysproporcje między płciami, co prowadzi do utrwalaenia tendencyjności na korzyść mężczyzn w rozwoju sektora cyfrowego w możliwej do przewidzenia przyszłości; mając na uwadze, że walka z takimi uprzedzeniami wymaga opracowania jasnych wymogów dotyczących etyki i przejrzystości; mając na uwadze, że niekompletne i niedokładne zbiory danych, brak danych z podziałem na płeć mogą wypaczyć przetwarzanie danych przez systemy AI oraz ich rozumowanie i zagrozić osiągnięciu równouprawnienia płci w społeczeństwie; mając na uwadze, że należy również zwrócić należytą uwagę na wyjątkową sytuację małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) w Europie, ze szczególnym uwzględnieniem ich wielkości, zdolności do wdrażania nowych wymogów oraz potencjału jako cennego źródła

⁽¹¹⁾ Międzynarodowe Towarzystwo Oceniania Osiągnięć Szkolnych (IEA), „International Computer and Information Literacy Study (ICILS) 2018” [Międzynarodowe Badanie Kompetencji Komputerowych i Informacyjnych 2018].

⁽¹²⁾ O’Dea, R.E., Lagisz, M., Jennions, M.D. i in., „Gender differences in individual variation in academic grades fail to fit expected patterns for STEM” [Różnice ze względu na płeć w indywidualnym zróżnicowaniu stopni naukowych nie wpisują się w oczekiwane wzorce dla STEM], *Nature Communications* 9, 3777, 2018 r.

⁽¹³⁾ Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn, *Economic Benefits of Gender Equality in the European Union: How gender equality in STEM education leads to economic growth* [Korzyści gospodarcze z równouprawnienia płci w UE – jak równouprawnienie płci w edukacji z zakresu nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii i matematyki (STEM) prowadzi do wzrostu gospodarczego], 2017 r.

⁽¹⁴⁾ Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej, *Przemoc wobec kobiet: ogólnounijne badanie 2014*.

Czwartek, 10 czerwca 2021 r.

i wkładu, aby umożliwić dziewczętom, kobietom i kobietom-liderom promowanie równouprawnienia płci w kształceniu i karierze w dziedzinach STEM;

- F. mając na uwadze, że nowe technologie są tendencyjne ze względu na płeć, pochodzenie etniczne, rasę, kolor skóry, język, wyznanie, pochodzenie narodowe lub społeczne, czego źródło tkwi przede wszystkim w niezdezagregowanych danych i braku wiedzy usytuowanej i zastosowania perspektywy płci w badaniach naukowych, co może mieć szkodliwe skutki dla zdrowia i samopoczucia kobiet, co może mieć szkodliwe i niebezpieczne skutki dla zdrowia i samopoczucia, w szczególności kobiet i dziewcząt borykających się z dyskryminacją krzyżową, oraz dla bezpieczeństwa produktów, a także może mieć negatywny wpływ na rozwój osobisty i zawodowy kobiet i dziewcząt⁽¹⁵⁾;
- G. mając na uwadze, że nauczyciele i rodzice mogą utrzymywać stereotypy płciowe, zniechęcając dziewczęta do podejmowania studiów i kariery zawodowej w sektorze STEM; mając na uwadze, że stereotypy płciowe w dużym stopniu wpływają na wybór kierunku studiów; mając na uwadze, że zniechęcanie kulturowe, brak wiedzy na temat kobiet będących wzorem godnym naśladowania oraz brak działań promujących takie kobiety ogranicza i negatywnie wpływa na szanse dziewcząt i kobiet dotyczące studiowania na kierunkach STEM i późniejszej kariery zawodowej w tych dziedzinach oraz cyfrowej przedsiębiorczości, a także prowadzi do dyskryminowania kobiet i ograniczania ich możliwości na rynku pracy; mając na uwadze, że należy kłaść nacisk na czynniki, które motywują i wspierają zainteresowanie dziewcząt studiami na kierunkach STEM, związanymi z tym karierami zawodowymi i cyfrową przedsiębiorczością, takie jak promowanie kobiet będących wzorem godnym naśladowania, nauczyciele-mentorzy, wsparcie grupy rówieśniczej, rozwój kreatywności i praktycznego doświadczenia;
- H. mając na uwadze, że kryzys związany z COVID-19 prawdopodobnie doprowadzi do trwałych zmian w życiu w Europie, wpłynie na większość aspektów życia ludzi, sposób wykonywania pracy oraz uczenia się i studiowania, w czym cyfryzacja będzie odgrywać ważną rolę; mając na uwadze, że COVID-19 pogłębia również przepaść cyfrową między kobietami a mężczyznami⁽¹⁶⁾ w czasach, gdy umiejętności cyfrowe są konieczne bardziej niż dotychczas, aby pracować, studiować lub pozostać podłączonym; mając na uwadze, że szybka transformacja cyfrowa oferuje wiele możliwości zmiany wzorców zatrudnienia związanych z płcią, ale może również nieproporcjonalnie wpłynąć na zatrudnienie kobiet w wielu dziedzinach; mając na uwadze, że kobiety są zmuszone do brania na siebie większej części obowiązków związanych z wychowaniem dzieci lub rodziną niż ich odpowiednicy płci męskiej i w związku z tym wszystkie proponowane środki powinny uwzględniać możliwość pogodzenia życia zawodowego i rodzinnego przez kobiety w sposób włączający w te sfery mężczyźni; mając na uwadze, że granice między życiem zawodowym a rodzinnym staną się mniej wyraźne z powodu telepracy, a kobiety być może będą musiały ponosić największy ciężar godzenia kariery zawodowej z obowiązkami związanymi z opieką nad rodziną;
- I. mając na uwadze, że istnieje potrzeba dalszego promowania polityki mającej na celu zwiększenie udziału kobiet w dziedzinach STEM i związanych z AI oraz przyjęcia wielopoziomowego podejścia w celu wyeliminowania różnic w traktowaniu kobiet i mężczyzn na wszystkich poziomach kształcenia i zatrudnienia w sektorze cyfrowym; mając na uwadze, że niewiele państw członkowskich wprowadziło przepisy dotyczące równouprawnienia płci w dziedzinie badań naukowych i innowacji, a postępy we włączaniu problematyki płci do krajowych programów badawczych są powolne;
- J. mając na uwadze, że istnieje potrzeba promowania i wspierania większej przedsiębiorczości wśród kobiet oraz rozwijania sprzyjającego otoczenia, w którym kobiety-przedsiębiorcy mogą prosperować i podejmować działalność; mając na uwadze, że dane dotyczące przedsiębiorczości w sektorach STEM i ICT wskazują na coraz większą marginalizację kobiet; mając na uwadze, że podobnie uderzające jest zróżnicowanie sytuacji kobiet i mężczyzn w przedsiębiorstwach typu start-up i inwestycjach kapitału wysokiego ryzyka; mając na uwadze tendencję do rzadszego wybierania przedmiotów ICT i STEM przez dziewczęta w szkołach średnich i na uczelniach, co sprawia, że znacznie mniej kobiet pracuje w tych dziedzinach, a także staje się założycielkami i właścicielkami przedsiębiorstw prywatnych i przedsiębiorstw typu start-up; mając na uwadze, że tylko 17 % założycieli przedsiębiorstw typu start-up stanowią kobiety; mając na uwadze, że przedsiębiorstwa typu start-up należące do kobiet otrzymują finansowanie średnio niższe o 23 % niż przedsiębiorstwa prowadzone przez mężczyzn; mając na uwadze, że chociaż kobiety stanowią 30 % wszystkich przedsiębiorców w Europie, otrzymują jedynie 2 % dostępnego finansowania pozabankowego⁽¹⁷⁾; mając na uwadze, że, jak się wydaje, podczas pandemii wartość ta zmalała do 1 %;

⁽¹⁵⁾ Sprawozdanie grupy ekspertów „Innowacje poprzez perspektywę płci”, *Gendered Innovations: How Gender Analysis Contributes to Research*, Dyrekcja Generalna ds. Badań Naukowych i Innowacji, Komisja Europejska, 2013 r.

⁽¹⁶⁾ Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), *Bridging the digital gender divide: include, upskill, innovate*, [Likwidacja przepaści cyfrowej między mężczyznami i kobietami: integrowanie, podnoszenie kwalifikacji, innowacyjność], 2018 r.

⁽¹⁷⁾ Komisja Europejska i Europejski Bank Inwestycyjny, *Funding women entrepreneurs: How to empower growth* [Finansowanie kobiet-przedsiębiorców: jak wzmocnić wzrost], 2018 r.

Czwartek, 10 czerwca 2021 r.

Uwagi ogólne

1. uważa, że z racji znacznej luki płacowej między kobietami a mężczyznami w UE, faktu, że w przypadku kobiet istnieje większe prawdopodobieństwo zatrudnienia na niskopłatnym stanowisku, w niepełnym wymiarze czasu lub w formie, która jest niepełna z innych względów, z racji rosnącego zapotrzebowania na specjalistów w dziedzinach STEM, jak również znaczenia karier w tych dziedzinach dla przyszłości gospodarki europejskiej zwiększenie odsetka kobiet pracujących w sektorze STEM ma kluczowe znaczenie dla realizacji praw i potencjału kobiet oraz zbudowania społeczeństwa i gospodarki, które będą bardziej zrównoważone i integracyjne dzięki innowacjom naukowym, cyfrowym i technologicznym; podkreśla, że wysoki poziom umiejętności STEM ma zasadnicze znaczenie dla procesu innowacji w obszarach zaawansowanych technologii ICT, takich jak sztuczna inteligencja czy cyberbezpieczeństwo, i będzie coraz ważniejszy dla konkurencyjności Unii Europejskiej na rynkach globalnych; podkreśla, że pełny potencjał umiejętności, wiedzy i kwalifikacji kobiet w tych dziedzinach może przyczynić się do wzmocnienia europejskiej gospodarki i wsparcia w osiągnięciu celów określonych w różnych strategiach politycznych UE, a zwłaszcza w Europejskim Zielonym Ładzie i agendzie cyfrowej;
2. przypomina, że głównym celem powinno być zlikwidowanie wszystkich barier, zwłaszcza społeczno-kulturowych, psychologicznych i pedagogicznych ograniczających zainteresowania, preferencje i wybory kobiet, takich jak stereotypy płciowe i dyskryminacja ze względu na płeć, w tym nakładanie się na siebie czynników biologicznych i społecznych, w szczególności pokrywanie się najbardziej płodnych lat z najważniejszym okresem w karierze zawodowej kobiet, bez uszczerbku dla swobody podejmowania przez nie decyzji; zachęca państwa członkowskie, aby dzięki odpowiednim zachętom w odnośnych krajowych lub regionalnych planach działania lub strategiach na rzecz równości płci sprzyjały podejmowaniu przez kobiety i dziewczęta studiów i obierania karier w STEM; stwierdza, że te plany działania lub strategie powinny mieć m.in. na celu zwiększenie równouprawnienia płci poprzez nacisk na eliminację stereotypów dotyczących płci, ułatwienie dostępu do edukacji i kwalifikacji, większą równowagę między życiem zawodowym a prywatnym, równe szanse, zapewnienie zdrowego i bezpiecznego środowiska pracy i nauki dla kobiet, niedyskryminowanie na rynku pracy, podnoszenie świadomości co do uprzedzeń i stereotypów dotyczących płci we wszystkich sektorach STEM, ustanowienie polityki obowiązkowej przejrzystości wynagrodzeń, wdrożenie zerowej tolerancji dla molestowania seksualnego, jak również zwiększenie widoczności kobiet będących wzorem godnym naśladowania;
3. powtarza, że stereotypy płciowe, kulturowe zniechęcanie oraz brak świadomości i promowania kobiecych wzorców do naśladowania ograniczają i wywierają negatywny wpływ na szanse dziewcząt i kobiet na studiach oraz w zawodach i w przedsiębiorczości związanych ze STEM, a także mogą prowadzić do dyskryminacji kobiet i zmniejszać ich szanse na rynku pracy;
4. ponownie stwierdza znaczenie podnoszenia świadomości na temat nierównego traktowania ze względu na płeć we wszystkich odnośnych sektorach, w tym w ramach podstawowego i ustawicznego kształcenia nauczycieli; podkreśla potrzebę zniesienia barier strukturalnych, takich jak niekorzystna sytuacja społeczno-ekonomiczna, wrogi kobietom środowisko i warunki pracy, które utrudniają dziewczętom i kobietom dostęp do dziedzin zdominowanych przez mężczyzn, a także podkreśla potrzebę zwiększenia widoczności dotychczas niedocenianych wzorców do naśladowania, aby inspirować kobiety i dziewczęta; zwraca się do Komisji o rozpoczęcie i wspieranie kampanii uświadamiających oraz innych programów i inicjatyw mających na celu zmniejszenie tych barier w środowisku akademickim; podkreśla, że środki na rzecz równouprawnienia płci, takie jak eliminacja stereotypów płciowych w edukacji, podnoszenie świadomości, promowanie przedmiotów STEM wśród dziewcząt i kobiet, a także poradnictwo zawodowe zachęcające dziewczęta do brania pod uwagę studiów w dziedzinach zdominowanych przez mężczyzn prowadziłyby do wzrostu liczby absolwentek w dziedzinach STEM;
5. wzywa państwa członkowskie do zwalczania segmentacji rynków pracy ze względu na płeć w odniesieniu do karier w dziedzinach STEM dzięki inwestowaniu w edukację formalną, nieformalną i pozaformalną, uczenie się przez całe życie i szkolenia zawodowe dla kobiet, aby zapewnić im dostęp do miejsc pracy wysokiej jakości, a także możliwość przekwalifikowania się i podniesienia kwalifikacji z myślą o potrzebach rynku pracy w przyszłości oraz o uniknięciu obecnego błędnego koła segregacji na rynku pracy; wzywa Komisję i państwa członkowskie do opracowania środków politycznych, które w pełni uwzględniłyby wymiar płci poprzez kampanie uświadamiające, szkolenia, programy nauczania, a w szczególności poradnictwo zawodowe, w celu promowania przedsiębiorczości, przedmiotów z zakresu STEM oraz edukacji cyfrowej dziewcząt od najmłodszych lat, aby zwalczać istniejące stereotypy edukacyjne i zapewnić większej liczbie kobiet dostęp do sektorów rozwijających się i dobrze płatnych; podkreśla potrzebę zaangażowania mediów, łącznie z mediami społecznościowymi, w zachęcanie do używania języka inkluzywnego i unikanie stereotypów, które prowadzą do powstawania opinii sprzeciwiających się uczestnictwu dziewcząt w edukacji w dziedzinach STEM i interesowaniu się przez nie taką edukacją; wzywa do poprawy infrastruktury w dziedzinach STEM oraz do zagwarantowania równego do nich dostępu; apeluje o specjalne stypendia dla dziewcząt i kobiet pragnących podjąć karierę zawodową w sektorze STEM;
6. wzywa Komisję i państwa członkowskie do szczególnego uwzględnienia sytuacji kobiet i dziewcząt ze środowisk społeczno-ekonomicznych znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, takich jak kobiety z niepełnosprawnościami lub mieszkające w regionach najbardziej oddalonych lub na obszarach wiejskich, kobiety żyjące w ubóstwie, samotne matki, studentki znajdujące się w niepewnej sytuacji, migrantki i kobiety romskie, oraz do zapewnienia im pełnego dostępu do edukacji cyfrowej i karier w dziedzinach STEM i włączania ich w te kariery, aby zapobiec pogłębianiu się przepaści cyfrowej; wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby przy opracowywaniu planów działania zwracały uwagę na dyskryminację krzyżową i uprzedzenia ze względu na pochodzenie etniczne, religię, orientację seksualną, wiek lub

Czwartek, 10 czerwca 2021 r.

niepełnosprawność; wzywa Komisję i państwa członkowskie do gromadzenia porównywalnych, zharmonizowanych danych w celu śledzenia postępów kobiet z różnych środowisk społeczno-ekonomicznych lub o różnym pochodzeniu rasowym i etnicznym na wszystkich poziomach kształcenia, w tym w odniesieniu do ich wyborów i rozwoju zawodowego, ze szczególnym uwzględnieniem nierówności w sektorach STEM i technologii cyfrowych, co pomoże monitorować wpływ strategii politycznych i umożliwi zainteresowanym stronom identyfikację niedociągnięć i ich przyczyn; apeluje do Komisji Europejskiej, aby współpracowała z państwami członkowskimi w celu rozszerzenia zestawu wskaźników uwzględnianych w tabeli wyników „Kobiety w sektorze cyfrowym” o informacje i dane dotyczące kobiet wybierających edukację i kariery zawodowe w STEM, oraz aby opracowała zestaw narzędzi obejmujący metody, wskaźniki i ramy umożliwiające pozyskiwanie dokładniejszych danych i lepsze wykorzystanie dostępnych informacji;

7. apeluje do państw członkowskich o pełne poparcie inicjatyw Komisji na rzecz podnoszenia świadomości w zakresie możliwości cyfrowych, takich jak podejście „bez kobiet nie ma debaty”, Europejski Tydzień Kodowania, koalicja na rzecz umiejętności cyfrowych i zatrudnienia, Europejska Nagroda dla Innowatorów, inicjatywy #SaferInternet4EU w całej Europie oraz europejski program na rzecz umiejętności;

Edukacja

8. z zadowoleniem przyjmuje Plan działania w dziedzinie edukacji cyfrowej na lata 2021–2027, w tym działanie na rzecz „zachęcania kobiet do większego udziału w obszarze STEM”, i ma nadzieję, że przyczyni się on do opracowania atrakcyjniejszych i bardziej kreatywnych sposobów zachęcania dziewcząt do kontynuowania nauki w dziedzinach STEM, a także do większej wiary kobiet w ich umiejętności cyfrowe; podkreśla, że dziewczęta stanowią jedynie 36 % absolwentów kierunków STEM⁽¹⁸⁾, mimo że osiągają lepsze wyniki niż chłopcy w zakresie umiejętności cyfrowych⁽¹⁹⁾; podkreśla, że dziewczęta, które identyfikują się ze stereotypami płciowymi, mają mniejsze poczucie własnej skuteczności i wiary we własne zdolności niż chłopcy, a także że poczucie własnej skuteczności w dużej mierze wpływa zarówno na efekty edukacji STEM, jak i na aspiracje do podejmowania karier zawodowych w STEM; podkreśla, że dziewczęta wydają się tracić zainteresowanie przedmiotami STEM, co sugeruje, że konieczne są interwencje już na etapie przedszkolnym i podstawowym w celu podtrzymania zainteresowania dziewcząt tymi dziedzinami i zwalczania szkodliwych stereotypów dotyczących ról związanych z płcią zarówno dla dziewcząt, jak i chłopców; wzywa Komisję i państwa członkowskie do stworzenia nowych kanałów łączności z dziewczętami oraz do zapewnienia, by wszystkie dziewczęta zostały objęte edukacją cyfrową, a także do uznania nauczycieli za osoby sprzyjające zmianom kulturowym i do inwestowania w nich, gdyż mają oni możliwość stymulowania stałego udziału dziewcząt w dziedzinach ścisłych w szkołach; sugeruje, aby wzmocnić te działania przez opracowanie wspólnych wytycznych dla państw członkowskich w celu poprawy wiedzy i kompetencji wśród rozpoczynających edukację na poziomie średnim; wzywa do efektywnego wykorzystania funduszy, programów i strategii UE, w tym programu Erasmus+, Europejskiego Funduszu Społecznego+ Plus (EFS+) i programu „Cyfrowa Europa”, aby aktywnie zachęcać dziewczęta do podejmowania studiów w dziedzinie ICT i STEM, oraz wzywa do skutecznego wspierania uczenia się przez całe życie i szkoleń w sektorach STEM; wzywa do należytego uwzględnienia równości płci w przyszłej strategii i polityce UE na rzecz młodzieży;

9. podkreśla, że integracyjna i niedyskryminująca edukacja cyfrowa wysokiej musi odgrywać kluczową rolę w zwiększaniu udziału dziewcząt i kobiet w dziedzinach związanych z ICT i STEM oraz w zasympywowaniu przepaści cyfrowej między kobietami a mężczyznami; podkreśla, że edukacja cyfrowa musi doprowadzić do lepszego włączenia cyfrowego i umiejętności cyfrowych, a także zapewnić równy udział dziewcząt i kobiet w erze cyfrowej; podkreśla, że należy zapewnić uwzględnienie aspektu płci w edukacji w dziedzinach STEM na wszystkich poziomach, w tym w edukacji pozalekcyjnej, nieformalnej i pozaformalnej, również dla kadry nauczycielskiej; wzywa w związku z tym do opracowania konkretnych strategii dostosowanych do wieku; zachęca państwa członkowskie do promowania edukacji w zakresie informatyki w krajowych programach nauczania i wzywa instytucje edukacyjne do uwzględnienia przedmiotów z zakresu robotyki, kodowania, ICT i programowania na wczesnym etapie edukacji przedszkolnej i podstawowej w celu zachęcenia dziewcząt i uczących się kobiet do wybierania matematyki, kodowania, klas ICT i przedmiotów ścisłych w szkole;

10. uznaje rolę szkoły i nauczycieli w eliminowaniu różnic w traktowaniu kobiet i mężczyzn w ramach kształcenia w STEM oraz podkreśla rolę edukacji w promowaniu wybierania przez dziewczęta zajęć związanych ze STEM oraz w ustalaniu poziomów odniesienia na potrzeby monitorowania zatrudniania kobiet i ich zatrzymywania na stanowiskach; wzywa państwa członkowskie do inwestowania w rozwój umiejętności nauczycieli przedmiotów STEM na poziomie podstawowym i średnim, aby pomóc im w zrozumieniu i wyeliminowaniu nieświadomych uprzedzeń w ich praktykach nauczania i ocenach, a także wzywa do jednakowego angażowania wszystkich uczniów; podkreśla, że konieczne jest, by państwa członkowskie angażowały wszystkich nauczycieli jako pośredników zmiany w działania związane z dziedzinami STEM; proponuje opracowanie przez placówki edukacyjne planów na rzecz równości w celu promowania równowagi płci wśród nauczycieli; apeluje o wzmocnienie programów nauczania STEM i materiałów dydaktycznych w celu lepszego promowania równego uczestnictwa w STEM; apeluje o lepsze poradnictwo zawodowe oraz o nowe i kreatywne sposoby zachęcania uczennic do rozważenia ścieżki kariery w dziedzinach STEM; podkreśla w związku z tym potrzebę wzmocnienia zdolności nauczycieli i doradców zawodowych do zachęcania dziewcząt okazujących zainteresowanie STEM,

⁽¹⁸⁾ Komisja Europejska, *She Figures 2018* [Dane dotyczące kobiet za 2018 r.].

⁽¹⁹⁾ International Computer and Information Literacy Study (ICILS) 2018 [Międzynarodowe Badanie Kompetencji Komputerowych i Informatycznych (ICILS) 2018].

Czwartek, 10 czerwca 2021 r.

aby obierały kariery w tych dziedzinach, gdyż zwiększona świadomość stereotypów i dysproporcji między płciami w STEM umożliwi nauczycielom i doradcom zawodowym zrozumienie barier stojących przed studentami, zapewnienie równego uczestnictwa w zajęciach z zakresu STEM oraz promowanie karier zawodowych w STEM wśród uczennic i studentek;

11. podkreśla, że nauczyciele płci męskiej i inni pracownicy płci męskiej dominują na kierunkach związanych ze STEM w szkołach, na uczelniach i w miejscach pracy, co prowadzi do braku kobiecych wzorców do naśladowania oraz ogranicza możliwości doradztwa i mentoringu; zachęca do uwzględniania aspektu płci w szkolnictwie podstawowym, średnim i wyższym za pomocą treści edukacyjnych, szkoleń dla nauczycieli i programów nauczania zwracających uwagę na kwestie płci oraz wzywa komitety i instytucje zaangażowane w rekrutację do promowania równowagi płci w celu uniknięcia „efektu działania modelu swoi-obcy”; podkreśla potrzebę inwestowania w kształcenie i szkolenie z uwzględnieniem aspektu płci w procesach rekrutacji i selekcji we wszystkich sektorach edukacji, zwłaszcza w sektorach STEM i powstających sektorach cyfrowych, w których kobiety są niedostatecznie reprezentowane; wzywa Komisję i państwa członkowskie do znalezienia bardziej atrakcyjnych i kreatywnych sposobów promowania kobiet, będących wzorcem do naśladowania, które odniosły zawodowy sukces w dziedzinach związanych z ICT i STEM, aby zwiększać wiarę dziewcząt w ich umiejętności cyfrowe, a także zachęcać je do podejmowania studiów na kierunkach ICT i STEM;

12. podkreśla potrzebę zajęcia się kwestią edukacji finansowej, w tym z zakresu symulacji praktyk finansowych, oraz jej związku z luką emerytalną między kobietami a mężczyznami; podkreśla, że uczenie młodych kobiet o zagadnieniach takich jak luka płacowa między mężczyznami a kobietami otwiera drogę dla przyszłości, w której kobiety będą finansowo pewne siebie;

13. zauważa, że każda dziewczynka powinna mieć możliwość czerpania korzyści z większego dostępu do światowej klasy rozwiązań z zakresu cyfrowego uczenia się oraz posiadać narzędzia i mieć motywację do korzystania z technologii cyfrowych w charakterze użytkownika i twórcy; wzywa państwa członkowskie do uwzględnienia bieżących obaw dotyczących ryzyka dalszego rozprzestrzeniania się COVID-19 oraz do rozwiązania problemu braku sprzętu ICT i łączności dla uczniów znajdujących się w niekorzystnej sytuacji społeczno-ekonomicznej, takich jak dziewczęta na obszarach wiejskich lub na obszarach trudno dostępnych, a także do opracowania narzędzi zapewniających pełny dostęp do edukacji cyfrowej i jej sprawne funkcjonowanie; podkreśla, że potrzebne są specjalne programy finansowania dla szkół na obszarach wiejskich, gdyż coraz częściej brakuje im funduszy na zaawansowane technologie, które w wielu miejskich okręgach szkolnych uchodzą za oczywistość; ponadto apeluje o lepsze wsparcie edukatorów w systemach szkolnych na obszarach wiejskich, aby pomóc im w nauczaniu STEM, zwłaszcza w zakresie szkoleń, narzędzi i infrastruktury;

14. podkreśla, jak ważne jest rozwijanie sieci kobiet będących specjalistkami w dziedzinach STEM do celów prowadzonych na dużą skalę kampanii informacyjnych, przyczyniających się do zmiany postrzegania kobiet w STEM oraz pomagających kobietom w STEM docierać do dziewcząt dzięki wspieraniu rozwoju zawodowego, szkoleniom w zakresie umiejętności i tworzeniu sieci kontaktów; wyraża uznanie dla różnorodnych prywatnych inicjatyw edukacyjnych wspierających dziewczęta i promujących kobiety w gospodarce cyfrowej, w tym za pomocą wirali w mediach społecznościowych, profesjonalnych sieci współpracy organizowanych przez kobiety dla kobiet oraz inicjatyw przedsiębiorstw zaawansowanych technologicznie; wzywa Komisję i państwa członkowskie do stworzenia na wszystkich poziomach edukacji programów mentoringu prezentujących kobiecie wzorce do naśladowania w dziedzinie STEM; wzywa Komisję do przyjęcia ukierunkowanego podejścia uwzględniającego aspekt płci przy wprowadzaniu staży w zakresie możliwości cyfrowych, aby dać młodym kobietom z różnych środowisk możliwość zdobycia praktycznego doświadczenia w dziedzinie technologii cyfrowych, ICT i STEM w obszarach, na które istnieje zapotrzebowanie na rynku pracy, oraz zdecydowanie zachęca, aby promować odbywanie w trakcie kształcenia staży w przedsiębiorstwach zajmujących się STEM; zachęca państwa członkowskie do ustanawiania inicjatyw wspierających przejście dziewcząt od kształcenia do zatrudnienia, takich jak poradnictwo zawodowe w szkołach, staże i programy umożliwiające zdobywanie doświadczenia zawodowego, aby pomóc dziewczętom w realizowaniu przyszłych aspiracji i stworzyć dla nich drogi do pracy w sektorze STEM;

15. zauważa, że w swoich konkluzjach z maja 2015 r. w sprawie planu działania w zakresie europejskiej przestrzeni badawczej na lata 2015–2020 Rada bezskutecznie wezwała Komisję i państwa członkowskie, aby rozpoczęły przekazywanie krajowych przepisów dotyczących równości w skuteczne działania zwalczające nierównowagę płci w instytucjach badawczych i organach decyzyjnych oraz lepiej włączały wymiar płci do polityk, programów i projektów w dziedzinie badań i rozwoju; uznaje cel Komisji, jakim jest zachęcanie – wraz z Europejskim Instytutem Innowacji i Technologii – kobiet do udziału w STEM oraz wspieranie unijnej koalicji na rzecz STEM, aby opracowywać programy nauczania w szkolnictwie wyższym, które przyciągają kobiety do inżynierii i ICT; ubolewa, że w przypadku kobiet utrzymuje się nierówny dostęp do stanowisk badawczych, finansowania i publikacji, obejmujący nieskorygowaną lukę płacową między kobietami a mężczyznami w obszarze nauki i szkolnictwa wyższego, mimo przepisów prawnych w sprawie równego traktowania i niedyskryminacji na rynku pracy, w tym dotyczących równych wynagrodzeń, obowiązujących w UE i w państwach członkowskich;

16. podkreśla przypadki molestowania seksualnego, którego doświadczają kobiety uczące się na kierunkach STEM w szkolnictwie wyższym, oraz wzywa państwa członkowskie i placówki oświatowe do wprowadzenia zerowej tolerancji dla molestowania seksualnego, do uzgodnienia rygorystycznych kodeksów postępowania i protokołów, do utworzenia bezpiecznych i poufnych kanałów zgłaszania takich sytuacji przez kobiety i dziewczęta oraz do zgłaszania właściwym

Czwartek, 10 czerwca 2021 r.

organom wszystkich przypadków molestowania seksualnego; apeluje do Komisji, państw członkowskich i placówek oświatowych o podjęcie środków zapobiegawczych i wprowadzenie odpowiednich sankcji dla sprawców molestowania seksualnego, aby zwalczać molestowanie seksualne w szkołach i ukierunkowanych na dziedziny STEM placówkach edukacyjnych;

17. podkreśla potrzebę włączenia uwzględniających aspekt płci możliwości uczenia się przedmiotów STEM i obierania karier w tym sektorze do krajowych planów rozwoju oraz strategii politycznych dotyczących sektora edukacji, ICT i nauk ścisłych;

Kariery zawodowe

18. ubolewa, że na ścieżce kariery zawodowej kobiety napotykają niewspółmiernie więcej przeszkód niż mężczyźni z powodu braku odpowiedniej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym oraz z powodu wzrostu nieodpłatnej pracy opiekuńczej w większości gospodarstw domowych; zauważa, że pandemia COVID-19 jeszcze bardziej pogorszyła sytuację kobiet, które musiały godzić pracę zdalną w godzinach nadliczbowych z opieką nad dziećmi i niepłatną pracą opiekuńczą; ubolewa nad szczególnie negatywnym wpływem kultury „stałej dostępności” na równowagę między życiem zawodowym a prywatnym pracowników wykonujących obowiązki opiekuńcze, którymi zwykle są kobiety; wzywa instytucje publiczne i prywatne do zadbania o to, by telepraca uwzględniała przeszkody w utrzymaniu lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym i szanowała prawo do odłączenia się, a także wzywa do przyjęcia polityki przyjaznej rodzinie; wzywa państwa członkowskie do ustanowienia odpowiednich środków w celu zagwarantowania polityki zerowej tolerancji dla molestowania seksualnego, lepszego urlopu macierzyńskiego, znacznie bardziej dostępnego i dłuższego urlopu ojcowskiego oraz płatnego i nieprzenoszalnego urlopu rodzicielskiego, który umożliwi kobietom i mężczyznom poświęcenie czasu na opiekę nad dziećmi; wzywa do walki z normą stanowiącą, że to kobieta jest rodzicem przerywającym karierę zawodową, aby przezwyciężyć główną przeszkodę dla rozwoju kariery kobiet; wzywa także do zapewnienia elastycznych godzin pracy, placówek opieki nad dziećmi na miejscu i telepracy; wzywa państwa członkowskie do pełnej transpozycji i wdrożenia dyrektywy w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym⁽²⁰⁾ oraz wzywa Komisję do skutecznego monitorowania tych działań; wzywa Komisję i państwa członkowskie do przeprowadzenia pełnej oceny przyczyn i czynników skutkujących wysokim odsetkiem kobiet porzucających karierę zawodową w STEM, do sformułowania w razie potrzeby zaleceń dotyczących zapobiegania temu zjawisku, jak również do opracowania mechanizmów i programów mających na celu włączenie kobiet i dziewcząt w inicjatywy w zakresie kształcenia, szkolenia i zatrudnienia oraz do przyjęcia odpowiednich strategii politycznych i środków w tym celu; podkreśla, że COVID-19 otwiera nowy rozdział w świecie pracy, edukacji, sprawowania rządów i życia codziennego oraz podkreśla szczególne znaczenie umiejętności cyfrowych oraz potrzebę stworzenia nowych warunków dotyczących pracy zdalnej, które wykazały znaczną przepaść między płciami podczas pandemii i wynikającej z niej izolacji; podkreśla pilną konieczność promowania równowagi płci w sektorze cyfrowym ze względu na sposób, w jaki ludzie i przedsiębiorstwa wykorzystują ICT i inne technologie cyfrowe do pracy oraz interakcji w nowym społeczeństwie cyfrowym;

19. uważa, że sprawą najwyższej wagi jest istnienie większej liczby kobiecych wzorców do naśladowania oraz zwiększenie liczby kobiet na stanowiskach kierowniczych w sektorze STEM; podkreśla, że malejący odsetek kobiet na wyższych stanowiskach ma niekorzystny wpływ na rekrutację kobiet, co dodatkowo zmniejsza szanse na zajmowanie wyższych stanowisk przez kobiety; ubolewa nad niedostateczną reprezentacją kobiet na stanowiskach kierowniczych w ramach karier w dziedzinach STEM oraz podkreśla pilną potrzebę wsparcia równości płci na wszystkich szczeblach procesu decyzyjnego w biznesie i zarządzaniu; podkreśla, że różnorodność płci wśród członków zarządów i osób na stanowiskach decyzyjnych poprawia wyniki przedsiębiorstw dzięki szerszemu zakresowi wiedzy, postaw i doświadczenia; ubolewa nad faktem, że w hierarchii na uczelniach i w szkołach w Europie występuje zarówno horyzontalna, jak wertykalna segregacja płciowa; zwraca uwagę na fakt, że kobiety są szczególnie niewystarczająco reprezentowane na najwyższych stanowiskach akademickich i decyzyjnych w instytucjach akademickich i na uczelniach, co świadczy o istnieniu szklanego sufitu, tj. niewidzialnych barier, które ze względu na uprzedzenia uniemożliwiają kobietom obejmowanie odpowiedzialnych stanowisk; wzywa Radę i państwa członkowskie do przyjęcia proponowanej dyrektywy w sprawie kobiet w zarządach oraz określenia celów w zakresie równowagi płci w organach decyzyjnych;

20. ubolewa nad tym, że luka płacowa między kobietami a mężczyznami pozostaje faktem i jest jeszcze głębsza w sektorach zdominowanych przez mężczyzn, takich jak ICT i przedsiębiorstwa technologiczne⁽²¹⁾; wzywa wszystkie podmioty do stosowania zasady przejrzystości wynagrodzeń; wzywa Radę do odblokowania proponowanej dyrektywy w sprawie wprowadzenia w życie zasady równego traktowania osób bez względu na religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, której celem jest zwiększenie ochrony przed dyskryminacją dzięki przekrojowemu podejściu;

⁽²⁰⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1158 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym rodziców i opiekunów oraz uchylająca dyrektywę Rady 2010/18/UE (Dz.U. L 188 z 12.7.2019, s. 79).

⁽²¹⁾ Lambrecht, A., i Tucker, C. E., „Algorithmic bias? An empirical study into apparent gender-based discrimination in the display of STEM career ads” [Skrzywienie algorytmiczne? Empiryczne badanie widocznej dyskryminacji ze względu na płeć w ogłoszeniach o pracy w dziedzinach STEM], *Management Science*, tom 65, nr 7, 2019, s. 2970.

Czwartek, 10 czerwca 2021 r.

21. apeluje do odpowiednich podmiotów, aby przeciwdziałały dyskryminacji w swoich praktykach rekrutacyjnych oraz wprowadzały parytet w celu promowania włączenia kobiet, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet o różnym pochodzeniu rasowym i etnicznym, kobiet z niepełnosprawnościami i osób LGBTI+;

22. zachęca do wszczęcia pluralistycznego dialogu z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, takimi jak przedsiębiorstwa prywatne, organizacje pozarządowe, organizacje i instytucje zawodowe, instytucje państwowe, władze regionalne i lokalne, decydenci polityczni i przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego, aby skoordynować działania i przeciwdziałać brakującym połączeniom z zamiarem promowania kobiet w sektorach STEM; podkreśla, że z uwagi na ogromne znaczenie walki ze stereotypami kulturowymi i społecznymi dotyczącymi umiejętności i ról kobiet w sektorze STEM należy przyjąć ukierunkowane środki w celu promowania równouprawnienia płci, takie jak prawodawstwo lub strategię polityczne uwzględniające problematykę płci, np. zachęty finansowe lub inne środki zwiększające udział dziewcząt w kształceniu i karierze w dziedzinie STEM; wzywa do zapewnienia zachęt dla przedsiębiorstw, które wspierają kobiece wzorce do naśladowania, programy mentorskie i ścieżki kariery, a także do zwiększenia widoczności kobiet; dostrzega zasadniczą rolę, jaką prezesi i członkowie kadry kierowniczej najwyższego szczebla odgrywają pod względem eliminowania przepaści cyfrowej między kobietami a mężczyznami dzięki opracowywaniu wewnętrznych polityk mających na celu zwalczanie stereotypów płciowych w obszarze technologii cyfrowych, promowaniu wzorów do naśladowania, motywowaniu kobiet do podejmowania studiów STEM, stymulowaniu kobiet do zmiany lub podnoszenia kwalifikacji, promowaniu programów mentoringu oraz poprawie wizerunku pracy w sektorze ICT; wzywa Komisję i państwa członkowskie do dalszego angażowania się we współpracę z wszystkimi partnerami biznesowymi w dziedzinie ICT, technologii cyfrowych, telekomunikacji, mediów, sektora audiowizualnego i technologii w celu promowania sprzyjającej włączeniu społecznemu oraz zrównoważonej pod względem płci kultury i środowiska pracy, w tym poprzez wprowadzenie środków takich jak kampanie uświadamiające promujące równouprawnienie płci w prywatnych sektorach STEM oraz partnerstwa publiczno-prywatne w celu ułatwienia dostępu do rynku pracy w dziedzinach STEM dla nowych absolwentów, promowanie programów przygotowania zawodowego i staży dla dziewcząt i młodych kobiet, aby ułatwić im przechodzenie na rynek pracy dzięki takim inicjatywom, jak mentoring i staże dla dziewcząt w niekorzystnej sytuacji, a także partnerstwa publiczno-prywatne między systemami edukacyjnymi, rządami i przedsiębiorstwami, które działają w najnowszych technologiach, np. technologiach 3D, AI, nanotechnologiach, robotyce i terapii genowej, oraz wzywa państwa członkowskie do dzielenia się informacjami i dobrymi praktykami w tym zakresie;

23. podkreśla związek między różnicą w traktowaniu mężczyzn i kobiet a luką emerytalną między kobietami a mężczyznami; w związku z tym wzywa państwa członkowskie do zajęcia się tymi problemami i ich ograniczenia oraz do podjęcia dalszych kroków w celu zapewnienia kobietom odpowiedniego dostępu do edukacji, szans na osiągnięcie niezależności ekonomicznej i możliwości rozwoju kariery;

Sektor cyfrowy

24. ubolewa nad tym, że różnice w traktowaniu kobiet i mężczyzn występują we wszystkich dziedzinach technologii cyfrowych, ale jest szczególnie zaniepokojony różnicą w traktowaniu kobiet i mężczyzn w sektorze innowacyjnych technologii, takich jak sztuczna inteligencja i cyberbezpieczeństwo, w których średnia światowa reprezentacja kobiet wynosi odpowiednio 12 % i 20 %⁽²²⁾ proponuje, aby więcej uwagi i wsparcia poświęcić obszarom słabo zaludnionym, a zwłaszcza obszarom wiejskim, gdzie sytuacja ta się pogarsza;

25. podkreśla, że jakość stosowanych zbiorów danych ma zasadnicze znaczenie dla działania technologii AI, że AI nie może umacniać nierówności płci i stereotypów poprzez przekształcanie uprzedzeń ze sfery analogowej na cyfrową na podstawie algorytmów oraz że AI może znacząco przyczynić się do promowania równouprawnienia płci, pod warunkiem że opracowane zostaną odpowiednie ramy prawne oraz że wyeliminowane zostaną świadome i nieświadome uprzedzenia; podkreśla, że jedna z najistotniejszych niedoskonałości AI jest związana z pewnymi rodzajami uprzedzeń, takimi jak płeć, wiek, niepełnosprawność, religia, pochodzenie rasowe bądź etniczne, pochodzenie społeczne lub orientacja seksualna, co wynika z jednolitego charakteru siły roboczej; zauważa, że krzyżowe formy dyskryminacji pozostawiają kobiety, np. kobiety kolorowe, na marginesie pojawiających się technologii z powodu błędów w technologii rozpoznawania twarzy; podkreśla potrzebę współpracy różnych zespołów programistów i inżynierów z głównymi podmiotami społecznymi w celu zapobiegania nieumyślnemu włączaniu nierównego traktowania ze względu na płeć i uprzedzeń kulturowych do algorytmów, systemów i zastosowań opartych na AI; wspiera tworzenie programów nauczania i podejmowanie działań na rzecz podnoszenia świadomości społecznej w zakresie społecznego, prawnego i etycznego wpływu AI; wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby podjęły wszelkie możliwe środki w celu unikania takich uprzedzeń i zapewnienia pełnej ochrony praw podstawowych; podkreśla, że przed wdrożeniem technologii AI w sektorach wysokiego ryzyka, zwłaszcza w sektorze zdrowia, należy rozwinąć infrastrukturę nadzoru przez człowieka, z uwzględnieniem ekspertów ds. równouprawnienia płci;

⁽²²⁾ Sax, L. J., Kanny, M. A., Jacobs, J. A. i in., „Understanding the Changing Dynamics of the Gender Gap in Undergraduate Engineering Majors: 1971–2011 [Zrozumieć zmieniającą się dynamikę różnic w traktowaniu kobiet i mężczyzn wśród absolwentów studiów inżynierskich], *Research in Higher Education*, tom 57, nr 5, 2016; Shade, L. R., „Missing in action: Gender in Canada's Digital Economy Agenda” [Brak działań: płeć w kanadyjskiej agencji gospodarki cyfrowej], *Signs: Journal of Women in Culture and Society*, tom 39, nr 4, 2014, s. 887–896.

Czwartek, 10 czerwca 2021 r.

26. uznaje, że AI, o ile będzie wolna od uprzedzeń, może być potężnym narzędziem przezwycięzania nierówności płci i stereotypów dzięki rozwojowi neutralnych, zaprojektowanych z uwzględnieniem etyki algorytmów, które przyczynią się do ogólnej sprawiedliwości i dobrostanu; zwraca uwagę na znaczenie wspólnego europejskiego podejścia do etycznych aspektów sztucznej inteligencji; podkreśla ponadto, że europejskie ramy dotyczące AI muszą być zgodne z wartościami europejskimi, unijnymi traktatami i przepisami oraz zasadami Europejskiego filaru praw socjalnych;

27. wzywa do projektowania wszelkiej AI i automatyzacji w sposób społecznie odpowiedzialny i taki, aby umożliwić nam przezwycięzenie nierówności, w tym dyskryminacji ze względu na płeć, i sprostanie wyzwaniom, przed którymi stoją kobiety, takim jak nieodpłatna praca opiekuńcza, luka płacowa między kobietami a mężczyznami, cyberprzemoc, przemoc ze względu na płeć i molestowanie seksualne, handel ludźmi, naruszenia praw seksualnych i reprodukcyjnych oraz niedostateczna reprezentacja na stanowiskach kierowniczych; apeluje, aby AI i automatyzacja przyczyniały się do poprawy zdrowia i dobrobytu gospodarczego kobiet, równości szans, praw pracowniczych i socjalnych, wysokiej jakości kształcenia, ochrony dzieci, różnorodności kulturowej i językowej, równouprawnienia płci, umiejętności cyfrowych, innowacji i kreatywności, w tym dostępu do finansowania, szkolnictwa wyższego i elastycznych możliwości zatrudnienia; wzywa Komisję do wspierania właściwych organów państw członkowskich w zwracaniu szczególnej uwagi na nowe formy przemocy ze względu na płeć, takie jak nękanie w internecie i cyberstalking⁽²³⁾, oraz do przeprowadzania bieżących ocen i skuteczniejszego rozwiązywania tych problemów;

Przedsiębiorczość i dostęp do finansowania

28. ubolewa nad tym, że kobiety są niedostatecznie reprezentowane w innowacyjnych przedsiębiorstwach typu start-up, oraz zwraca uwagę na uprzedzenia ze względu na płeć i systemowe utrudnienia w strukturach społecznych, zwłaszcza w tych, które znajdują się na styku STEM i przedsiębiorczości; uważa, że sprawą najwyższej wagi jest istnienie większej liczby kobiecych wzorców do naśladowania oraz zwiększenie liczby kobiet na stanowiskach kierowniczych w sektorze STEM; apeluje do Komisji i państw członkowskich o strategię polityczne uwalniające i wspierające potencjał przedsiębiorczości kobiet, który pozostaje niewykorzystanym źródłem wzrostu gospodarczego, innowacji i tworzenia miejsc pracy, a także o zapewnienie większej ilości i lepszej jakości informacji o przedsiębiorczości jako atrakcyjnej możliwości rozwoju kariery zawodowej, zwłaszcza dla młodych kobiet w szkołach, oraz o wdrażanie polityki publicznej promującej przedsiębiorczość kobiet; uważa, że odbudowa po pandemii COVID-19 stanowi istotną szansę na awans kobiet, aby umożliwić im odbudowanie naszych gospodarek i społeczeństw; podkreśla, że rzeczywista odbudowa po pandemii COVID-19 będzie sukcesem tylko wtedy, gdy uda się zbudować Europę bardziej przyjazną dla środowiska, sprawiedliwszą i opartą na równouprawnieniu płci oraz zapewnione zostanie odpowiednie uwzględnianie aspektu płci w unijnych funduszach odbudowy, a jednocześnie kobietom zagwarantuje się czerpanie pełnych korzyści pod względem zatrudnienia i przedsiębiorczości w sektorach, w których tradycyjnie były i nadal są bardzo niedostatecznie reprezentowane, w tym w sektorze cyfrowym, AI, ICT i STEM;

29. uważa, że niedostateczna reprezentacja kobiet w strukturach odpowiedzialnych za decyzje inwestycyjne w firmach kapitału podwyższonego ryzyka stanowi główne źródło utrzymującej się luki w finansowaniu przedsiębiorstw typu start-up i innych przedsiębiorstw prowadzonych przez kobiety;

30. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zwiększenia możliwości finansowania pożyczek i finansowania kapitałowego – dzięki funduszom i programom unijnym – dla kobiet prowadzących przedsiębiorstwa typu start-up i działalność innowacyjną, aby ułatwić im dostęp do istniejących funduszy, stworzyć specjalne fundusze oraz poszukiwać nowych innowacyjnych sposobów, by wesprzeć je finansowo i pomóc w pokonaniu przeszkód, z którymi się borykają; wzywa do uwzględnienia Europejskiego Banku Inwestycyjnego również w odniesieniu do dostępu do mikrofinansowania; dostrzega konieczność, aby kampanie podnoszenia świadomości oraz informowania o możliwościach finansowania unijnego zapewniały dostosowane wsparcie dla kobiet będących właścicielkami przedsiębiorstw i kobiet-przedsiębiorców; apeluje o dalszą rozbudowę Europejskiej Sieci Aniołów Biznesu i Europejskiej Sieci Mentorek Kobiecej Przedsiębiorczości, w tym przez spotkania kobiet prowadzących działalność innowacyjną, specjalizujących się w nowych technologiach i zajmujących się inwestycjami, w celu promowania i wzmacniania innowacji oraz finansowania dla przedsiębiorstw kierowanych przez kobiety;

31. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji dotyczącą ustanowienia Europejskiej Nagrody dla Innowatorek, przyznawanej co roku Europejkom, które założyły dobrze prosperujące przedsiębiorstwa i wprowadziły na rynek innowacje; wzywa Komisję i państwa członkowskie do znalezienia dodatkowych sposobów zachęcania większej liczby kobiet do zakładania własnych przedsiębiorstw oraz do wyróżniania służących za wzór do naśladowania liderki w dziedzinie innowacji;

32. wzywa Komisję Europejską i państwa członkowskie do wprowadzenia w życie deklaracji dotyczącej zobowiązań podjętych w ramach strategii „Kobiety w sektorze cyfrowym”, przyjętej w kwietniu 2019 r., a także do opracowania konkretnych działań na rzecz równouprawnienia płci w sektorze STEM, w tym do ustanowienia europejskiego dnia dziewcząt w ICT i STEM; apeluje do Komisji o monitorowanie wysiłków i działań podejmowanych przez państwa członkowskie oraz o składanie odpowiednich sprawozdań, a także o zapewnienie wymiany informacji i dobrych praktyk;

⁽²³⁾ Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej, *Violence against women: an EU-wide survey* [Przemoc wobec kobiet: ogólnounijne badanie], 2014 r., s. 87

Czwartek, 10 czerwca 2021 r.

o

o o

33. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.
-